

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 171
din 11.03.2008

Dosar nr: 447/2007
Petiția nr: 7958 din data de 06.08.2007
Petent: Maican Raluca Elena
Obiect: construirea unei rampe de acces

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

1. **Maican Raluca Elena**, Intrarea Târgul Frumos, nr. 9/11, bl. 6, sc A, ap 71, sector 4, București

I.2. Denumire și sediu reclamat

1. **Primăria Sector 4 București**, Bd G. Coșbuc, nr. 6-16, sector 4, București
Asociația de Proprietari, Intrarea Târgul Frumos, nr. 9/11, bl. 6, sc A, ap 71, sector 4, București

II. Citarea părților

Procedura de citare a fost îndeplinită la data de 04.09.2007, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată. Părțile au fost absente la audiere, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petenta arată că este persoană cu handicap locomotor gradul I grav, mamă a trei copii dintre care unu suferă de handicap locomotor gradul I grav (boala oaselor de sticlă), iar soțul său suferă de aceeași boală. Petenta a solicitat construirea la intrarea în bloc a unei rampe de acces pentru persoanele cu handicap, deoarece atât petenta, cât și fiul depid de scaunele rulante. Administrația blocului nu a refuzat-o pe petentă, dar a „dus-o cu vorba”. Petenta s-a adresat și Primăriei sector 4, fiind îndrumată către Serviciul de Urbanism, unde a depus o cerere solicitând eliberarea certificatului de urbanism și suportarea costurilor construirii rampei din bugetul comunității locale. La data de 3.08.2007 petenta a fost sunată comunicându-i-se că a fost eliberat certificatul

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 171
din 11.03.2008

Dosar nr: 447/2007
Petiția nr: 7958 din data de 06.08.2007
Petent: Maican Raluca Elena
Obiect: construirea unei rampe de acces

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

1. Maican Raluca Elena, Intrarea Târgul Frumos, nr. 9/11, bl. 6, sc A, ap 71, sector 4, București

I.2. Denumire și sediu reclamat

1. Primăria Sector 4 București, Bd G. Coșbuc, nr. 6-16, sector 4, București
Asociația de Proprietari, Intrarea Târgul Frumos, nr. 9/11, bl. 6, sc A, ap 71, sector 4, București

II. Citarea părților

Procedura de citare a fost îndeplinită la data de 04.09.2007, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată. Părțile au fost absente la audiere, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petenta arată că este persoană cu handicap locomotor gradul I grav, mamă a trei copii dintre care unu suferă de handicap locomotor gradul I grav (boala oaselor de sticlă), iar soțul său suferă de aceeași boală. Petenta a solicitat construirea la intrarea în bloc a unei rampe de acces pentru persoanele cu handicap, deoarece atât petenta, cât și fiul depid de scaunele rulante. Administrația blocului nu a refuzat-o pe petentă, dar a „dus-o cu vorba”. Petenta s-a adresat și Primăriei sector 4, fiind îndrumată către Serviciul de Urbanism, unde a depus o cerere solicitând eliberarea certificatului de urbanism și suportarea costurilor construirii rampei din bugetul comunității locale. La data de 3.08.2007 petenta a fost sunată comunicându-i-se că a fost eliberat certificatul

de urbanism. Petenta a constatat că certificatul a fost eliberat potrivit prevederilor legii nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții, iar nu în baza legii 448/2006, astfel încât petenta trebuie să găsească arhitect și să suporte costul construirii accesibilității.

Ulterior citării, petenta a comunicat CNCD că o parte dintre locatarii scării unde locuiește au semnat că sunt de acord cu construirea rampei, unii participând chiar cu niște sume de bani.

Asociația de proprietari a comunicat Colegiului director al CNCD, după citare, că nu s-a opus construirii unei rampe de acces, însă Asociația nu poate suporta costurile construcției.

Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap a comunicat Colegiului Director, prin adresa nr. 9650/DGOIC/5.10.2007, înregistrată la CNCD cu nr. 12063/15.10.2007, că potrivit art. 61 din legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, „În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să promoveze și să implementeze conceptul Acces pentru toți, pentru a împiedica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare”.

Art 62 din același act normativ prevede că „(1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, **clădirile de locuit construite din fonduri publice**, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional **vor fi adaptate** conform prevederilor legale în domeniu, **astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.**

(2) Clădirile de patrimoniu și cele istorice se vor adapta, cu respectarea caracteristicilor arhitectonice, conform prevederilor legale în domeniu.

(3) **Costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor prevăzute la alin. (1) și (2) se suportă din bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale și din sursele proprii ale persoanelor juridice cu capital privat, după caz.**

(4) Autoritățile administrației publice locale au obligația să includă reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap sau ai organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap în comisiile de recepție a lucrărilor de construcție ori de adaptare a obiectivelor prevăzute la alin. (1) și (2)”. Potrivit art 63, “(1) **Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale în domeniu, astfel încât să fie permis accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.**

(2) **Prevederile alin. (1) se aplică și pentru clădirile de locuit care se construiesc ori pentru care se realizează lucrări de consolidare, de reabilitare, de extindere și/sau de modernizare, cu finanțare din fonduri publice.**

(3) **Adaptarea accesului în clădirile aflate în patrimoniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale se face și în condițiile când nu se realizează lucrările prevăzute la alin. (2), la solicitarea persoanelor cu handicap grav, locatari ai acestora”.**

În data de 13.02.2008 o echipă de investigații a CNCD s-a deplasat la sediul Primăriei Sectorului 4 pentru a investiga aspectele semnalate în memoriul dnei Maican

Raluca. La fața locului, echipa de investigație a discutat cu dna Ștefănescu Ioana, referent în cadrul Serviciului Urbanism, pentru a clarifica aspectele referitoare la demersurile ce trebuie întreprinse conform prevederilor legale cu privire la construirea unei rampe de acces pentru persoanele cu handicap.

Dna referent, a subliniat faptul că în ceea ce privește competențele sale, și-a îndeplinit sarcinile de serviciu chiar depășindu-le prin faptul că a decis eliberarea Certificatului de Urbanism în lipsa unei aprobări scrise a președintelui Asociației de Proprietari a blocului în care domiciliază petenta. De asemenea a fost evidențiat faptul că etapele ce urmează eliberării Certificatului de Urbanism în scopul obținerii aprobării de construire a rampei, cad în sarcina solicitantului (respectiv a petentei). Întrucât aceasta nu a întreprins demersurile ce îi revin (găsirea unui arhitect, întocmirea unui proiect, avizul SANEPID etc.), Primăria nu îi poate acorda aprobarea necesară demarării construcției efective a rampei.

Prin adresa nr. IV.12/848/20066/2008, înregistrată la CNCD cu nr. 3466/28.02.2008, Primăria sectorului 4 a comunicat faptul că s-a eliberat certificatul de urbanism cu nr. 1806/65240/2.08.2007, iar dna Maican Raluca trebuie să se prezinte să obțină autorizația de construire cu avizele legale.

IV. Motivele de fapt și de drept

În drept, potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, *„(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Potrivit art. 2, alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare *„Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.”*

Potrivit art. 2, alin. 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare *„Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care la generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe (...).”*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul

6. Atât autoritățile publice locale, cât și coproprietarii (prin asociația de locatari) au obligația de a participa la costurile asigurării accesului unei persoane cu dizabilități în scara blocului. Cota cu care participă ele trebuie să fie proporțională cu posibilitățile lor. **Directiva 2000/78/EC** utilizează noțiunea de acomodare rezonabilă întocmai pentru a preveni solicitările exagerate ce ar putea apărea.

7. Aceste principii de bază, ce rezultă din legislația pentru combaterea discriminării, sunt puse în aplicatie prin **Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, art. 61-71.

8. Conform alin. 3, art. 62 al **Legii nr. 448/2006**, costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor se suportă și din bugetele autorităților administrației publice locale.

9. Consider că lucrările necesare realizării unei rampe include și realizarea proiectelor, întomirea actelor necesare avizării etc., prin urmare costurile de realizare a acestora trebuie să beneficieze de sprijin financiar din partea autorităților locale.

10. Consider totodată că faptele trebuiau analizate și în momentul formulării petiției, când a existat o respingere totală din partea autorităților locale față de asigurarea accesului petentei în și din apartament.

În consecință, constat că faptele reclamatului a constituit discriminare în momentul formulării petiției și constituie discriminare și în momentul actual, conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare**, republicată, împiedicând accesul unei persoane cu dizabilitate locomotorie la locuri destinate folosinței publice.

Examinând sesizarea și dispozițiile legale incidente, Colegiul director reține prevederile art 61, 62, 63 din legea nr. 448/2006 și faptul că petentei i-a fost eliberat certificatul de urbanism necesar demarării activităților pentru construirea rampei. De asemenea, Colegiul director a reținut faptul că Asociația de proprietari și-a dat acordul pentru construcție. Colegiul director aduce în atenție faptul că potrivit prevederilor legale (Legea nr. 448/2006), costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor se suportă din bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale. Colegiul apreciază că persoanele cu handicap trebuie să beneficieze de dreptul la acomodare rezonabilă și în consecință, de rampe de acces atât în locurile publice, cât și în clădirile în care locuiesc.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **cinci voturi pentru și 1 vot împotriva (Istvan Haller)** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Raportat la eliberarea certificatului de urbanism, faptele prezentate nu sunt discriminatorii în sensul prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
2. Raportat la achitarea costurilor pentru construirea rampei de către Serviciul Urbanism, faptele prezentate nu sunt discriminatorii în sensul prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, reținând prevederea legală potrivit căreia costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor se suportă din bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte, potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamăților și ANPH și Primăriei sector 4 – Cabinet Primar, spre informare

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN - Membru

IONIȚĂ GHEORGHE - Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Data redactării 14.03.2008